

3. Чаму Якуб Колас так падрабязна апісаў іх працу? Перачытайце яшчэ раз гэты эпізод.
4. Чаму тата часам называў сына «ластаўчын бацька»?
5. Ацаніце ўчынак суседскага хлапчука Антося.
6. Як вы разумееце сэнс сказа «Вось як Пятрусь даў шчасце добрым нашым прыяцелям — ластаўкам»?
7. Разгледзьце ілюстрацыю да апавядання (с. 72). Да якога эпізоду яна зроблена? Прачытайце адпаведныя радкі. Абмяркуйце, якія яшчэ маляўніцкія прыкметы можна зрабіць да твора.

Давайце абмяркуем. Чаму патрэбна беражліва ставіцца да птушак і іншых жывёл?

1. Падзяліце твор на сэнсавыя часткі. Дайце ім загалоўкі.

2. Перакажыце змест у адпаведнасці з планам.

Плынь — рух вады ў рэках, морах.

Пліска — невялікая пералётная птушка атрада вераб'іных з доўгім і вузкім хвостом.

Калыска — невялікі ложак, звычайна падвешаны да столі, у якім калышуць дзяцей.

Самота — смутак, туга.

АВЯР'ЯН ДЗЕРУЖЫНСКІ

Добрае сэрца

Падзьмуў
Моцны вецер
Над рэчкай —
З берага
Ўпала гняздзечка
Ад плыні глыбокае
Блізка.
Няшчасце вялікае
Ў пліскі —
Загінуць
Яе дзіцяняткі —
Маленькія плісяняткі.

Па беразе крочыў
Хлапчынка.
Пачуў ён
Той самай хвілінкай,
Калі захацеў
Парыбачыць,
Што хтосьці
Ціліўкае-плача.
Тады аглянуўся
І ўбачыў — бяда,
Трох птушанятак
Затопіць вада.

Ляжалі яны
І не зналі,
Што поблізу
Плешчуца хвалі,
А побач гняздо —
Іх калыска...
Тут лётала
Бедная пліска.

Да дзетак наблізіцца,
Сядзе,
Самота
Ў птушыным паглядзе,
У вочках
Такая трывога.

«Тут трэба
Мая дапамога», —
Падумаў хлапчук
І ў момант які
Прыладзіў гняздо
На грудку, ля ракі,
Затым
У птушыную хатку
Прынёс
Трох малых птушанятак.
І пліска
Заўважыла гэта.

Яна прыляцела
Да дзетак.

Хлапчук
Рыбку вўдзіў
І клаў у вядзерца.
Ён меў
Вельмі добрае
Сэрца.

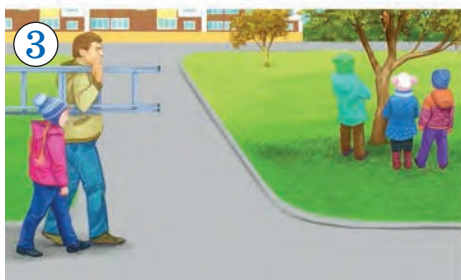
1. Якое няшчасце здарылася ў пліскі?
2. Як яна паводзіла сябе ў час бяды? Прачытайце адпаведныя радкі. Аб чым сведчаць такія паводзіны птушкі?
3. Хто выратаваў плісянятак? Як гэты ўчынак характарызуе хлопчыка?
4. Пра якога чалавека кажуць, што ён мае добрае сэрца? Паразважайце.
5. Знайдзіце ў вершы пачатак і канец урыўка, які праілюстраваны. Выкажыце свае ўражанні ад малюнка мастака.
6. Падрыхтуйце выразнае чытанне верша. Чытайце нягучна і не спяшаючыся.

ПРЫКАЗКІ

- Добрага добра і ўспамінаюць.
- Як пражывеш, так і праслынеш.

Творчае заданне

1. Разгледзьце малюнкі.

2. Адкажыце на пытанні.

- 1) Чым займаліся дзяўчынкі ў двары?
- 2) Што пачула Света ля свайго дома?
- 3) Каго ўбачылі дзеці на дрэве?
- 4) У каго Света папрасіла дапамогі?

3. Складзіце невялікае апавяданне па малюнках.

Апорныя словазлучэнні і сказы: цёплы лістападаўскі дзень; гулялі ў класікі; ціхае мяўканне; зірнулі на дрэва; малёнькае кацяня; Света паклікала бацьку; узяў лесвіцу; зняў з дрэва; дзякавалі дзяўчынцы і яе бацьку.

4. Якія вывады можна зрабіць з прыдуманай гісторыі пра выратаванага коціка?